DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/592

od 1. prosinca 2016.

o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za kriterije za utvrđivanje kada se aktivnost treba smatrati pomoćnom uz redovnu djelatnost

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata ([1]), a posebno njezin članak 2. stavak 4.,

budući da:

(1) Procjena o tome je li riječ o pomoćnoj aktivnosti uz redovnu djelatnost kad osobe trguju za vlastiti račun ili pružaju investicijske usluge u robnim izvedenicama, emisijskim jedinicama i njihovim izvedenicama u Uniji trebala bi se provoditi na razini grupe. U skladu s člankom 2. stavkom 11. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), smatra se da se grupa sastoji od matičnog društva i svih njegovih društava kćeri te uključuje subjekte s domicilom u Uniji i trećim zemljama neovisno o tome je li sjedište grupe u Uniji ili izvan nje.

(2) Procjena bi se trebala provoditi u obliku dva testa, koja se temelje na aktivnosti trgovanja osoba unutar grupe te bi se trebala izračunavati na temelju razreda imovine. Prvim testom trebalo bi se utvrditi jesu li osobe unutar grupe veliki sudionici u odnosu na veličinu financijskog tržišta tog razreda imovine te bi se zbog toga od njih trebalo zahtijevati da ishode odobrenje za rad kao investicijsko društvo. Drugim testom trebalo bi se utvrditi trguju li osobe unutar grupe za vlastiti račun ili pružaju investicijske usluge u robnim izvedenicama, emisijskim jedinicama ili njihovim izvedenicama u toliko velikoj mjeri u odnosu na redovnu djelatnost grupe da se te aktivnosti ne mogu smatrati pomoćnima na razini grupe te bi se stoga od tih osoba trebalo zahtijevati da ishode odobrenje za rad kao investicijsko društvo.

(3) U prvom se testu obujam aktivnosti trgovanja osobe uspoređuje s ukupnom aktivnosti trgovanja u Uniji prema razredu imovine kako bi se odredio tržišni udio te osobe. Obujam aktivnosti trgovanja trebao bi se odrediti na način da se od ukupne aktivnosti trgovanja koju osoba obavlja oduzme zbroj volumena transakcija za potrebe unutargrupne likvidnosti ili za potrebe upravljanja rizikom i koje odgovaraju objektivno mjerljivom smanjenju rizika koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice ili za ispunjenje obveza pružanja likvidnosti na mjestu trgovanja („privilegirane transakcije”).

(4) Volumen aktivnosti trgovanja trebao bi se odrediti na temelju bruto zamišljene vrijednosti ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijskim jedinicama i ugovora o njihovim izvedenicama na temelju pomičnog prosjeka za prethodna tri godišnja razdoblja. Ukupna veličina tržišta trebala bi se odrediti na temelju aktivnosti trgovanja koja se obavlja u Uniji za svaki razred imovine za koji se traži izuzeće, uključujući ugovore kojima se trguje u Uniji na mjestima trgovanja i izvan njih.

(5) Budući da se tržišta robe znatno razlikuju u pogledu veličine, broja sudionika na tržištu, razine likvidnosti i drugih obilježja, za različite razrede imovine primjenjuju se različiti pragovi u pogledu testa o obujmu aktivnosti trgovanja.

(6) U okviru drugog testa predviđene su dvije metode za određivanje obujma aktivnosti trgovanja radi njegove usporedbe s obujmom redovne djelatnosti koju obavlja grupa. Taj test ima dva oblika kako bi se bolje odrazile odnosne aktivnosti osoba koje namjeravaju koristiti izuzeće, pri čemu su regulatorno opterećenje i složenost

([1]) SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

([2]) Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

provedbe testa svedeni na najmanju moguću razinu. Test temeljen na kapitalu predlaže se kao alternativa testu temeljenu na trgovanju kako bi se u obzir uzela ekonomska stvarnost vrlo heterogenih grupa za koje se treba provesti procjena je li njihova aktivnost trgovanja pomoćna aktivnost njihovoj redovnoj djelatnosti, uključujući grupe koje s obzirom na svoju veličinu provode znatna kapitalna ulaganja u izgradnju infrastrukturnih, prijevoznih i proizvodnih objekata kao i ulaganja za koja na financijskim tržištima nije jednostavno pronaći zaštitu od rizika. Budući da se u oba oblika drugog testa uzimaju u obzir različite odnosne ekonomske stvarnosti raznih grupa, oba testa predstavljaju jednako prihvatljive metode kojima se određuje je li aktivnost trgovanja određene grupe pomoćna aktivnost redovnoj djelatnosti.

(7) Obujam aktivnosti trgovanja koji proizlazi iz prve metode u okviru drugog testa uzima se kao zamjenska vrijednost za komercijalnu aktivnost koju osoba ili grupa obavlja kao svoju redovnu djelatnost. Primjena te zamjenske vrijednosti trebala bi za osobe biti jednostavna i troškovno učinkovita jer se temelji na podacima koji se moraju prikupiti za prvi test, a istodobno se uspostavlja smisleni test.

(8) Ta je zamjenska vrijednost primjerena jer se smatra da racionalni subjekt koji nije sklon riziku, primjerice osoba koja se bavi proizvodnjom ili obradom robe ili emisijskih jedinica ili je njihov potrošač, komercijalnu aktivnost svoje redovne djelatnosti štiti od rizika istovrijednim volumenom robnih izvedenica, emisijskih jedinica ili njihovih izvedenica. Stoga volumen njegove ukupne aktivnosti trgovanja robnim izvedenicama, emisijskim jedinicama ili njihovim izvedenicama, mjeren kao bruto zamišljena vrijednost odnosnog instrumenta predstavlja odgovarajuću zamjensku vrijednost za obujam redovne djelatnosti grupe. Budući da grupe čija redovna djelatnost nije povezana s robom ili emisijskim jedinicama ne bi upotrebljavale robne izvedenice ili izvedenice emisijskih jedinica kao sredstvo za smanjenje rizika, njihovo trgovanje robnim izvedenicama, emisijskim jedinicama ili njihovim izvedenicama ne bi se smatralo zaštitom od rizika.

(9) Međutim, upotreba robnih izvedenica kao sredstva za smanjenje rizika ne može se smatrati savršenom zamjenskom vrijednosti za sve komercijalne aktivnosti koje osoba ili grupa obavlja kao svoju redovnu djelatnost jer je moguće da se njome ne uzimaju u obzir ostala ulaganja u dugotrajnu imovinu koja nisu povezana s tržištima izvedenica. Kako bi se ispravio mogući nesklad između trgovanja grupe robnim izvedenicama i stvarnog obujma njezine redovne djelatnosti, osobito u slučaju manjih grupa, prva metoda u okviru drugog testa trebala bi sadržavati zaštitni mehanizam na temelju kojeg aktivnost trgovanja koju obavljaju osobe unutar grupe, da bi se smatrala pomoćnom, ne bi smjela premašiti određeni postotak bilo kojeg praga utvrđenog prvim testom za svaki relevantni razred imovine. Što je veći postotak špekulativnih aktivnosti u okviru aktivnosti trgovanja grupe, to je niži prag utvrđen prvim testom.

(10) Zaštitni mehanizam, prema kojemu grupa ne bi smjela premašiti određeni postotak bilo kojeg praga utvrđenog prvim testom za svaki relevantni razred imovine, osobito je relevantan za vrlo male grupe čija je opća zastupljenost u trgovanju relevantnim robnim izvedenicama zanemariva. S jedne strane, moguće je da će te grupe morati provesti skupu analizu svojih aktivnosti trgovanja kako bi se utvrdilo smanjuje li se tim trgovanjem rizik, a da se pritom ne donese konačan zaključak o tome je li aktivnost trgovanja pomoćna. S druge strane, te grupe obično ne raspolažu dovoljnim sredstvima za provedbu testa temeljenog na kapitalu kao alternative testu temeljenu na trgovanju. Kako se grupama ne bi nametnula nerazmjerna ograničenja, primjereno je smatrati da grupe čija aktivnost trgovanja za svaki relevantni razred imovine čini manje od jedne petine praga utvrđenog prvim testom obavljaju tu aktivnost trgovanja kao pomoćnu aktivnost uz redovnu djelatnost. Međutim moguće je da se prvom metodom u okviru drugog testa redovna djelatnost osoba, koje s obzirom na svoju veličinu provode znatna kapitalna ulaganja u izgradnju infrastrukturnih, prijevoznih i proizvodnih objekata, ne mjeri prikladno. Njome se ne uzimaju u obzir ni ulaganja koja se na financijskim tržištima ne mogu zaštititi od rizika. Stoga je potrebno da je u okviru drugog testa predviđena druga metoda, koja upotrebljava izračun temeljen na kapitalu, radi određivanja je li aktivnost trgovanja pomoćna aktivnost redovnoj djelatnosti grupe.

(11) Za drugu metodu u okviru drugog testa kao zamjenska vrijednost iznosa pomoćnih aktivnosti koje obavljaju osobe upotrebljava se procijenjeni iznos kapitala koji bi nefinancijska grupa morala držati za tržišni rizik svojstven njezinim pozicijama koje proizlaze iz trgovanja robnim izvedenicama, emisijskim jedinicama i njihovim izvedenicama, osim pozicija koje proizlaze iz privilegiranih transakcija. Okvir koji je izrađen pod okriljem Bazelskog odbora i proveden u Uniji u okviru Direktive o kapitalnim zahtjevima upotrebljava se za primjenu razmjernih pondera zamišljenog kapitala na pozicije. U tom okviru neto pozicija u određenom ugovoru o robnoj

izvedenici, ugovoru o emisijskoj jedinici ili ugovoru o njezinoj izvedenici utvrđuje se netiranjem dugih i kratkih pozicija u određenoj vrsti ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijskim jedinicama ili ugovora o njihovim izvedenicama, primjerice budućnosnicama, opcijama, terminskim ugovorima ili varantima. Pri određivanju neto pozicije, netiranje bi se trebalo provesti neovisno o tome gdje se ugovorom trguje, neovisno o drugoj ugovornoj strani u ugovoru ili njegovu dospijeću. Bruto pozicija u relevantnom ugovoru o robnoj izvedenici, ugovoru o emisijskim jedinicama ili ugovoru o njihovim izvedenicama trebala bi se, s druge strane, izračunavati dodavanjem neto pozicija po vrsti ugovora koji se odnose na određenu robu, emisijsku jedinicu ili njezinu izvedenicu. U tom kontekstu neto pozicije u određenoj vrsti ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijskim jedinicama ili ugovora o njihovim izvedenicama ne bi se smjele međusobno netirati.

(12) U okviru druge metode drugog testa procijenjeni iznos kapitala grupe uspoređuje se s iznosom kapitala grupe koji je ta grupa doista koristila i koji bi trebao odražavati obujam njezine redovne djelatnosti. Korišteni kapital izračunava se na temelju iznosa ukupne imovine grupe umanjeno za njezin postojeći dug. Postojeći dug trebao bi uključivati dug koji se treba podmiriti u roku od dvanaest mjeseci.

(13) Cilj testova o pomoćnim aktivnostima jest provjeriti trebaju li osobe unutar grupe koje nemaju odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2014/65/EU podnijeti zahtjev za odobrenje za rad s obzirom na relativan ili apsolutan obujam svoje aktivnosti s robnim izvedenicama, emisijskim jedinicama i njihovim izvedenicama. Testovima o pomoćnim aktivnostima stoga se utvrđuje obujam aktivnosti s robnim izvedenicama, emisijskim jedinicama i njihovim izvedenicama koje osobe unutar grupe mogu obavljati bez odobrenja za rad u skladu s Direktivom 2014/65/EU zbog toga što su te aktivnosti pomoćne redovnoj djelatnosti grupe. Stoga je obujam pomoćne aktivnosti grupe primjereno izračunati primjenom kriterija koji isključuju aktivnost koju obavljaju članovi grupe koji imaju odobrenje za rad u skladu s tom Direktivom kako bi se procijenio obujam pomoćne aktivnosti koja je doista pomoćna i koju obavljaju članovi grupe koji nemaju odobrenje za rad.

(14) Kako bi se sudionicima na tržištu omogućilo da na razuman način planiraju svoje aktivnosti i njima upravljaju te uzimaju u obzir njihova sezonska obilježja, izračun testova kojima se određuje je li aktivnost pomoćna redovnoj djelatnosti trebao bi se temeljiti na trogodišnjem razdoblju. Stoga bi subjekti na godišnjoj osnovi trebali procjenjivati krše li jedan od dva praga na način da izračunaju jednostavni pomični prosjek za tri godine kako bi nadležnom tijelu mogli podnijeti svoje godišnje obavijesti. Tom se obvezom ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo nadležnog tijela da u bilo kojem trenutku od osobe zatraži izvješće u kojem se navodi na temelju čega ta osoba smatra da je njezina aktivnost pomoćna njezinoj redovnoj djelatnosti u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (j) podtočkama i. i ii. Direktive 2014/65/EU.

(15) Transakcije koje je moguće objektivno izmjeriti kao one koje smanjuju rizike koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice i unutargrupne transakcije trebalo bi razmatrati na način koji je u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]). Međutim, u pogledu transakcija izvedenicama koje je moguće objektivno izmjeriti kao one koje smanjuju rizike koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice Delegirana uredba Komisije (EU) br. 149/2013 ([2]) odnosi se samo na izvedenice kojima se ne trguje na uređenim tržištima, dok su člankom 2. stavkom 4. Direktive 2014/65/EU obuhvaćene izvedenice kojima se trguje na mjestima trgovanja. Stoga bi se u ovoj Uredbi u obzir trebale uzeti i izvedenice kojima se trguje na uređenim tržištima koje se odnose na transakcije koje se smatraju objektivno mjerljivima kao one koje smanjuju rizike izravno povezane s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice.

(16) U nekim okolnostima možda neće biti moguća zaštita od komercijalnog rizika na temelju izravno povezanog ugovora o robnim izvedenicama, odnosno ugovora s istim odnosnim instrumentom i datumom namire kao i rizik koji se pokriva. U tom slučaju osoba može upotrijebiti zamjensku zaštitu od rizika, odnosno svoju izloženost može pokriti na temelju blisko povezanog instrumenta, primjerice instrumenta s različitim ali vrlo bliskim odnosnim instrumentom u pogledu ekonomskog ponašanja. Nadalje, zaštitu od rizika na makro razini ili

([1]) Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.)

([2]) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 149/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća vezano za regulatorne tehničke standarde o dogovorima o posrednom poravnanju, obvezi poravnanja, javnom registru, pristupu mjestu trgovanja, nefinancijskim drugim ugovornim stranama i tehnikama smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane (SL L 52, 23.2.2013., str. 11.).

na razini portfelja mogu upotrebljavati osobe koje ugovore o robnim izvedenicama sklapaju kako bi se zaštitile od rizika koji se odnosi na njihove ukupne rizike ili ukupne rizike grupe. Ti ugovori o robnim izvedenicama koji se mogu koristiti za zaštitu od rizika na makro razini ili na razini portfelja odnosno kao zamjenska zaštita od rizika mogu, za potrebe ove Uredbe, predstavljati zaštitu od rizika.

(17) Kada pri primjeni testa o pomoćnim aktivnostima upotrebljava zaštitu od rizika na makro razini ili na razini portfelja, osoba možda neće moći uspostaviti jednostranu vezu između određene transakcije robnom izvedenicom i određenog rizika izravno povezanog s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice, sklopljenima radi zaštite od rizika. Rizici koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima i aktivnostima financiranja riznice mogu biti složeni i odnositi se na npr. nekoliko zemljopisnih tržišta, nekoliko proizvoda, razdoblja ili subjekata. Portfelj ugovora o robnim izvedenicama sklopljenih radi smanjenja tih rizika može proizlaziti iz složenih sustava upravljanja rizikom. U takvim slučajevima sustavima za upravljanje rizikom trebalo bi se spriječiti da se špekulativne transakcije kategoriziraju kao transakcije za zaštitu od rizika te predvidjeti dovoljno raščlanjen prikaz portfelja za zaštitu od rizika kako bi se mogle utvrditi špekulativne komponente i uzeti u obzir za izračun pragova. Za pozicije se ne bi smjelo smtrati da smanjuju rizike povezane s komercijalnim aktivnostima samo na temelju toga što su dio portfelja kojim se općenito smanjuje rizik.

(18) Rizik se može razviti tijekom vremena, a radi prilagodbe razvoju rizika, moguće je da se ugovori o robnim izvedenicama ili ugovori o emisijskim jedinicama koji su početno sklopljeni radi smanjenja rizika povezanih s komercijalnim aktivnostima moraju kompenzirati uporabom dodatnih ugovora o robnim izvedenicama ili izvedenicama emisijskih jedinica. Zbog toga se zaštita od rizika može ostvariti kombinacijom ugovora o robnim izvedenicama ili ugovora o izvedenicama emisijskih jedinica uključujući prijeboj ugovora o robnim izvedenicama kojima se zaključuju oni ugovori o robnim izvedenicama koji više nisu povezani s poslovnim rizikom. Nadalje, razvoj rizika koji je riješen zaključenjem pozicije u ugovoru o robnoj izvedenici ili ugovoru o izvedenici emisijske jedinice za potrebe smanjenja tog rizika ne bi trebao naknadno podrazumijevati ponovnu procjenu te pozicije kao da nije riječ o privilegiranoj transakciji *ab initio*.

(19) Ova se Uredba temelji na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.

(20) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]).

(21) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo neometano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove Uredbe i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Primjena pragova

Aktivnosti osoba iz članka 2. stavka 1. točke (j) podtočaka i. i ii. Direktive 2014/65/EU smatraju se pomoćnim aktivnostima uz redovnu djelatnost grupe ako te aktivnosti ispunjuju uvjete iz članka 2. i predstavljaju manji dio aktivnosti na razini grupe u skladu s člankom 3.

([1]) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

Članak 2.

Ukupni tržišni prag

1. Obujam aktivnosti iz članka 1. izračunan u skladu sa stavkom 2. i podijeljen s ukupnom aktivnosti trgovanja na tržištu izračunanom u skladu sa stavkom 3. mora biti manji od sljedećih vrijednosti za svaki sljedeći razred imovine:

(a) 4 % za izvedenice koje se odnose na metale;

(b) 3 % za izvedenice koje se odnose na naftu i naftne proizvode;

(c) 10 % za izvedenice koje se odnose na ugljen;

(d) 3 % za izvedenice koje se odnose na plin;

(e) 6 % za izvedenice koje se odnose na električnu energiju;

(f) 4 % za izvedenice koje se odnose na poljoprivredne proizvode;

(g) 15 % za izvedenice koje se odnose na ostalu robu, uključujući vozarine i robu iz točke 10. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2014/65/EU;

(h) 20 % u odnosu na emisijske jedinice ili njihove izvedenice.

2. Obujam aktivnosti iz članka 1. koje u Uniji obavlja osoba unutar grupe u svakom razredu imovine iz stavka 1. izračunava se zbrajanjem bruto zamišljene vrijednosti svih ugovora u relevantnom razredu imovine čija je stranka ta osoba.

Zbrajanje iz prvog podstavka ne uključuje ugovore koji proizlaze iz transakcija iz članka 2. stavka 4. petog podstavka točaka (a), (b) i (c) Direktive 2014/65/EU ili ugovora čija je stranka osoba unutar grupe koja ima odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2014/65/EU ili Direktivom 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([1]).

3. Ukupna aktivnost trgovanja na tržištu u svakom razredu imovine iz stavka 1. izračunava se zbrajanjem bruto zamišljene vrijednosti svih ugovora kojima se ne trguje na mjestu trgovanja u relevantnom razredu imovine i čija je stranka osoba iz Unije te svih ostalih ugovora u tom razredu imovine kojima se trguje na mjestu trgovanja u Uniji tijekom relevantnog godišnjeg računovodstvenog razdoblja iz članka 4. stavka 2.

4. Zbirne vrijednosti iz stavaka 2. i 3. iskazuju se u EUR.

Članak 3.

Prag za redovnu djelatnost

1. Smatra se da aktivnosti iz članka 1. predstavljaju manji dio aktivnosti na razini grupe ako ispunjuju bilo koji od sljedećih uvjeta:

(a) obujam tih aktivnosti izračunan u skladu sa stavkom 3. prvim podstavkom čini najviše 10 % ukupnog obujma aktivnosti trgovanja grupe izračunanog u skladu sa stavkom 3. drugim podstavkom;

(b) procijenjeni iznos kapitala koji se koristi za obavljanje tih aktivnosti izračunan u skladu sa stavcima 5. do 7. čini najviše 10 % kapitala koji se na razini grupe koristi za obavljanje redovne djelatnosti izračunanog u skladu sa stavkom 9.

2. Primjenjuju se sljedeća izuzeća od stavka 1. točke (a):

(a) ako obujam aktivnosti iz članka 1. izračunan u skladu sa stavkom 3. prvim podstavkom čini više od 10 %, ali manje od 50 % ukupnog obujma aktivnosti trgovanja grupe izračunanog u skladu sa stavkom 3. drugim podstavkom, smatra se da pomoćne aktivnosti predstavljaju manji dio aktivnosti na razini grupe samo ako obujam aktivnosti trgovanja za svaki razred imovine iz članka 2. stavka 1. čini manje od 50 % praga utvrđenog člankom 2. stavkom 1. za svaki relevantni razred imovine.

([1]) Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

(b) ako obujam aktivnosti trgovanja izračunan u skladu sa stavkom 3. prvim podstavkom čini 50 % ili više ukupnog obujma aktivnosti trgovanja grupe izračunanog u skladu sa stavkom 3. drugim podstavkom, smatra se da pomoćne aktivnosti predstavljaju manji dio aktivnosti na razini grupe samo ako obujam aktivnosti trgovanja za svaki razred imovine iz članka 2. stavka 1. čini manje od 20 % praga utvrđenog člankom 2. stavkom 1. za svaki relevantni razred imovine.

3. Obujam aktivnosti iz članka 1. koje obavlja osoba unutar grupe izračunava se zbrajanjem obujma aktivnosti koje ta osoba obavlja u pogledu svih razreda imovine iz članka 2. stavka 1. u skladu s istim kriterijima izračuna koji se navode u članku 2. stavku 2.

Ukupan obujam aktivnosti trgovanja grupe izračunava se zbrajanjem bruto zamišljene vrijednosti svih ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijskim jedinicama i ugovora o njihovim izvedenicama čije su stranke osobe unutar te grupe.

4. Zbrajanje iz stavka 3. prvog podstavka ne uključuje ugovore čija je stranka osoba unutar grupe koja ima odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2014/65/EU ili Direktivom 2013/36/EU.

5. Procijenjeni iznos kapitala koji se koristi za obavljanje aktivnosti iz članka 1. jednak je zbroju sljedećeg:

(a) 15 % svake neto pozicije, duge ili kratke, pomnoženo s cijenom ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijskim jedinicama ili ugovora o njihovim izvedenicama;

(b) 3 % bruto pozicije, duge i kratke, pomnoženo s cijenom ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijskim jedinicama ili ugovora o njihovim izvedenicama.

6. Za potrebe stavka 5. točke (a) neto pozicija u ugovoru o robnim izvedenicama, ugovoru o emisijskim jedinicama ili ugovoru o njihovim izvedenicama izračunava se netiranjem dugih i kratkih pozicija:

(a) u svakoj vrsti ugovora o robnim izvedenicama čiji je odnosni instrument određena roba kako bi se izračunala neto pozicija po vrsti ugovora s tom robom kao odnosnim instrumentom;

(b) u ugovoru o emisijskim jedinicama kako bi se izračunala neto pozicija u tom ugovoru o emisijskim jedinicama; ili

(c) u svakoj vrsti ugovora o izvedenicama emisijskih jedinica kako bi se izračunala neto pozicija po vrsti ugovora o izvedenicama emisijskih jedinica;

Za potrebe stavka 5. točke (a) neto pozicije u različitim vrstama ugovora s istom robom kao odnosnim instrumentom ili različitim vrstama ugovora o izvedenicama s istom emisijskom jedinicom kao odnosnim instrumentom mogu se međusobno netirati.

7. Za potrebe stavka 5. točke (b) bruto pozicija u ugovoru o robnim izvedenicama, ugovoru o emisijskim jedinicama ili ugovoru o njihovim izvedenicama određuje se izračunom zbroja apsolutnih vrijednosti neto pozicija po vrsti ugovora čiji je odnosni instrument određena roba, po ugovoru o emisijskim jedinicama ili po vrsti ugovora čiji je odnosni instrument određena emisijska jedinica.

Za potrebe stavka 5. točke (b) neto pozicije u različitim vrstama ugovora o izvedenicama s istom robom kao odnosnim instrumentom ili različitim vrstama ugovora o izvedenicama s istom emisijskom jedinicom kao odnosnim instrumentom ne mogu se međusobno netirati.

8. Izračun procijenjenog iznosa kapitala ne uključuje pozicije koje proizlaze iz transakcija iz članka 2. stavka 4. petog podstavka točaka (a), (b) i (c) Direktive 2014/65/EU.

9. Kapital koji se koristi za obavljanje redovne djelatnosti grupe jednak je zbroju ukupne imovine grupe umanjeno za njezin kratkoročni dug kako je knjiženo u konsolidiranim financijskim izvještajima grupe na kraju relevantnog godišnjeg obračunskog razdoblja. Za potrebe prve rečenice kratkoročan dug znači dug s dospijećem kraćim od 12 mjeseci.

10. Vrijednosti koje proizlaze iz izračuna predviđenih ovim člankom iskazuju se u EUR.

Članak 4.

Postupak izračuna

1. Izračun obujma aktivnosti trgovanja i kapitala iz članaka 2. i 3. temelji se na jednostavnom prosjeku dnevnih aktivnosti trgovanja ili procijenjenog kapitala dodijeljenog takvim aktivnostima trgovanja tijekom tri godišnja obračunska razdoblja koja prethode datumu izračuna. Izračuni se provode na godišnjoj osnovi u prvom tromjesečju kalendarske godine koja slijedi nakon godišnjeg obračunskog razdoblja.

2. Za potrebe stavka 1. godišnje obračunsko razdoblje znači razdoblje koje počinje 1. siječnja određene godine i završava 31. prosinca te godine.

3. Za potrebe stavka 1. za izračun obujma aktivnosti trgovanja ili procijenjenog iznosa kapitala dodijeljenog aktivnostima trgovanja koji se provodi u 2018. u obzir se uzimaju tri prethodna godišnja obračunska razdoblja koja počinju 1. siječnja 2015., 1. siječnja 2016. i 1. siječnja 2017., a za izračun koji se provodi u 2019. u obzir se uzimaju tri prethodna godišnja obračunska razdoblja koja počinju 1. siječnja 2016., 1. siječnja 2017. i 1. siječnja 2018.

4. Odstupajući od stavka 3., referentno razdoblje za izračun dnevnih aktivnosti trgovanja ili procijenjenog iznosa kapitala dodijeljenog takvim aktivnostima trgovanja uključuje samo posljednje godišnje obračunsko razdoblje kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) obujam dnevnih aktivnosti trgovanja ili procijenjeni iznos kapitala dodijeljen takvim aktivnostima trgovanja smanjuje se za više od 10 % kada se usporedi najranije od tri prethodna godišnja obračunska razdoblja s posljednjim godišnjim obračunskim razdobljem; i

(b) obujam dnevnih aktivnosti trgovanja ili procijenjeni iznos kapitala dodijeljen takvim aktivnostima trgovanja u posljednjem od tri godišnja obračunska razdoblja manji je nego u dva prethodna obračunska razdoblja.

Članak 5.

Transakcije za koje se smatra da smanjuju rizike

1. Za potrebe članka 2. stavka 4. petog podstavka točke (b) Direktive 2014/65/EU smatra se da je transakciju izvedenicama moguće objektivno izmjeriti kao onu koja smanjuje rizike koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice ako je ispunjen jedan ili više sljedećih kriterija:

(a) transakcijom se smanjuju rizici koji proizlaze iz potencijalne promjene vrijednosti imovine, usluga, faktora proizvodnje, proizvoda, robe ili obveza koje osoba ili njezina grupa imaju u vlasništvu, proizvode, obrađuju, pružaju, kupuju, distribuiraju, daju u najam, prodaju ili preuzimaju ili za koje razumljivo očekuju da će ih imati u vlasništvu, proizvoditi, obrađivati, pružati, kupovati, distribuirati, davati u najam, prodavati ili preuzeti tijekom uobičajenog poslovanja;

(b) transakcijom su obuhvaćeni rizici koji proizlaze iz potencijalno neizravnog učinka fluktuacije kamatnih stopa, stopa inflacije, deviznih tečajeva ili kreditnog rizika na vrijednost imovine, usluga, faktora proizvodnje, proizvoda, robe ili obveza iz točke (a);

(c) transakcija se smatra ugovorom za zaštitu od rizika u skladu s međunarodnim standardima financijskog izvještavanja donesenima u skladu s člankom 3. Uredbe (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]).

2. Za potrebe stavka 1. transakcija kojom se smanjuje rizik, a koja je izvršena samostalno ili u kombinaciji s drugim izvedenicama znači transakcija za koju nefinancijski subjekt:

(a) opisuje sljedeće u svojim internim politikama:

   i. vrste ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijskim jedinicama ili ugovora o njihovim izvedenicama koji su uključeni u portfelje koji se koriste za smanjenje rizika koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice te kriteriji njihove prihvatljivosti;

([1]) Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog Parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002., str. 1.).

ii. vezu između portfelja i rizika koji se portfeljem smanjuju;

iii. mjere donesene kako bi se osiguralo da se transakcije koje se odnose na te ugovore koriste isključivo za pokrivanje rizika nefinancijskog subjekta koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice te da se bilo koja transakcija koja se koristi u druge svrhe može jasno utvrditi;

(b) može pružiti dostatno raščlanjen prikaz portfelja u pogledu vrste robnih izvedenica, emisijskih jedinica ili njihovih izvedenica, odnosne robe, rokova i bilo kojih drugih relevantnih čimbenika.

Članak 6.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova se Uredba primjenjuje od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. prosinca 2016.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER